

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok I. Nr. 170

Włocławek, wtorek 30 lipca 1946 roku.

Cena 3 złote

Cała Polska obchodziła uroczystie Święto morza

WARSZAWA (obsł. wł.). W całym kraju święto Morza było obchodzone bardzo uroczystie.

Szczególnie podniosły charakter miały te uroczystości na całym Wybrzeżu.

Również w stolicy odbyło się szereg uroczystości poświęconych sprawom morskim.

W Poznaniu odbyła się uroczysta Akademia, na którą przybyli liczni przedstawiciele Władz Państwowych, Wojska, partij politycznych i społeczeństwa.

Po Akademii odbył się uroczysty pochód i defilada. W ramach święta został zorganizowany bieg kolarski.

W Łodzi szczególną uwagę zwracał barwny pochód, w którym wzięły udział ładnie i pomysłowo udekorowane wozy tramwajowe oraz samochody. Po pochodzie wszyscy uczestnicy zgromadzili się na placu Wolności, gdzie do zebranych przemówił wiceprezydent miasta Łodzi oraz przedstawiciel Wojska.

Niezwykłe uroczystie obchodził święto Morza Łowicz. W pochodzie wzięły udział liczne delegacje z okolicznych wsi w strojach regionalnych.

Również i w innych miastach Polski licznie zgromadzona ludność postawą swoją zadokumentowała przywiązanie do morza, dając jednocześnie wyraz radości z odzyskania Ziemi Zachodnich i całego pasa Wybrzeża. Objaw ten w roku bieżącym, po wieloletniej okupacji, stał się wyrazem jednolitej postawy wszystkich Polaków i zrozumienia roli oraz znaczenia, jakie w życiu narodu ma do spełnienia morze.

Choroba ministra Bevina

LONDYN (obsł. wł.). Na czele delegacji brytyjskiej, która przybyła na konferencję pokojową w Paryżu stoi premier rządu Attlee.

Początkowo przewodniczącym miał być minister Bevin. Przed samym wyjazdem jednak zachorował on i na razie w konferencji udziału nie weźmie.

Amerykańscy profesorowie w Polsce

WARSZAWA (obsł. wł.). Wczoraj rozpoczęły się wykłady połączone z pokazami profesorów amerykańskich uniwersytetów. Wykłady te odbywają się w gmachu akademii Stomatologicznej w Warszawie.

Wykłady prowadzą: prof. Gliksman, prof. Hardy oraz prof. Prawidło. Zaznaczyć należy, że prof. Sutherland jest konsultantem dentystrycznym UNRRA na Polskę.

Wykłady mają za zadanie zaznajomienie naszych lekarzy z najnowszymi zdobyciami nauki amerykańskiej w dziedzinie stomatologii i trwać będą około tygodnia.

Czy UNRRA zawiesi działalność?

WASZYNGTON (obsł. wł.). W związku ze zbliżającą się konferencją UNRRA, która ma odbyć się w Genewie zaczyna przeważać tu zdanie, że UNRRA przerwie niedługo swoją działalność.

Jeden z przedstawicieli oświadczył, że nie są oni w stanie pokrywać kosztów dostarczonych przez UNRRA towarów, a którym zniszczenia wojenne nie pozwalają na to.

Sprawa ta wywołania się również w związku z tym, że fundusze UNRRA są na wyczerpaniu.

Truman potępia zamach w Jerozolimie

Sprawa Palestyny na forum O. N. Z.

WASZYNGTON (SAP). Prezydent Truman w oświadczeniu złożonym wczoraj w związku z zamachem bombowym w Jerozolimie, ostro potępił go, a nawiązując do rozmów londyńskich na temat przyszłości Palestyny oświadczył, że tego rodzaju akty terrorystyczne mogą wiele opóźnić wysiłki czynione na rzecz rozwiązania tego trudnego problemu.

Sekretariat Generalny Narodów Zjednoczonych ogłosił, że Egipt żądał od Zgromadzenia Ogólnego, aby rozważyło żądanie 6-ciu państw arabskich, że Wielka Brytania powinna skończyć z obecną sytuacją w Palestynie i wprowadzić tam nowy reżim.

Kierownictwo podziemnej grupy terrorystycznej w Palestynie przesłało oświadczenie do prasy, w którym przyjmując na siebie odpowiedzialność za wybuch twierdzi, że wydało telefoniczne ostrzeżenie na 22 minuty przed wybuchem.

Władze brytyjskie aresztowały do-tychczas pod zarzutem udziału w zamachu 35 osób. Jerozolima przedstawia miasto żałoby i smutku, dotychczas odnaleziono ciała 46 osób.

Zarzuty przeciw premierowi de Gasperi

RZYM (obsł. wł.). Na posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego deputowany partii komunistycznej Togliatti wystąpił z ostrymi zarzutami przeciwko premierowi rządu de Gasperi.

Togliatti zarzucił premierowi, że kroki jakie poczynił w sprawie Triestu były niewystarczające i że rząd popełnił w tej kwestii błąd.

Święto radzieckiej floty wojennej

MOSKWA (obsł. wł.). Dnia 28-go lipca Związek Radziecki święcił święto radzieckiej floty wojennej.

W całym kraju odbyły się liczne uroczystości, a prasa radziecka zamieściła szereg artykułów, omawiających rolę radzieckiej marynarki wojennej oraz jej zasługi w walkach.

Ostateczne wyniki wyborów w Turcji

STAMBUŁ (SAP). Ostateczne wyniki powszechnych wyborów, które odbyły się 22 bm., przedstawiają się, według odpowiedzialnych informacji następująco: partia republikańska (rządowa) — 395, demokratyczna (opozycja) — 66, niezależni — 4 miejsca.

Tajemnica bomb raketowych dotychczas niewyjaśniona

OSLO (SAP). Tajemnica zagadkowych pocisków raketowych, które spadły ostatnio na terenie Norwegii i Szwecji coraz bardziej niepokoi opinię publiczną. Niedawny wybuch dwóch pocisków w okolicach jeziora Borgen (60 klm na północ od Oslo) spowodował, jak się okazuje, szkody znacznie większe, niż pierwotnie obliczano.

Naczelne dowództwo wojskowe w Norwegii wystosowało apel do wszystkich świadków spadku bomb raketowych na terenie Norwegii. Ktokolwiek widział spadające pociski winien natychmiast zakomunikować swe spostrzeżenia najbliższemu posterunkowi wojskowemu.

Po pierwszych wybuchach w jeziorze Borgen przypuszczano, iż pozostają one w związku z ćwiczeniami lotnictwa norweskiego, które w tym czasie przeprowadzało doświadczenia z nową sygnalizacją świetlną. Jednak po zakończeniu ćwiczeń zaobserwowano nowe przeloty bomb raketowych nad Norwegią. Obserwacje te zbiegły się z komunikatami z Genewy, donoszącymi o przelocie bomb raketowych nad doliną Rodanu.

Szwedzkie Ministerstwo Obrony również wydało komunikat donoszący, iż szczątki rozerwanych pocisków znalezione na terenie Szwecji nie są pochodzenia meteorycznego, jak donosiła prasa. Komunikat nie ustala jednak bliżej pochodzenia tych odłamków.

Stacje obserwacyjne fińskie w ostatnim tygodniu zaobserwowały tajemnicze smugi świetlne przesuwane się po niebie w porze nocnej. Smugi te jak donosi prasa, fachowcy uważają za ślad pocisków, lecących na bardzo znacznych wysokościach.

Zadanie rozmieszczenia lekarzy

WARSZAWA (obsł. wł.). Po wojnie liczba lekarzy w Polsce zmalała. Wiemy, że już przed wojną zagadnienie to nasuwało poważne troski wobec tego, że lekarze skupiali się przeważnie w większych miastach.

Obecnie, wobec zmniejszonej ilości lekarzy, sprawa ta staje się tym bardziej aktualna, że stan zdrowotny ludności miast mniejszych i wsi na skutek prześladowania niemieckiego pogorszył się znacznie.

Demokraci tureccy protestują

ANKARA (obsł. wł.). W związku z odbytymi w Turcji wyborami dają się słyszeć liczne głosy protestów ze strony partii demokratycznej.

Są oni zdania, że na przykład, w Ankarze mieliby bezwzględną większość, gdyby wyniki zostały należycie podane do wiadomości i nie sfałszowane. Taka sama opinia panuje odnośnie Smyrny i wielu innych miejscowości.

Na temat wyników głos zabrał przewodniczący partii demokratycznej Bajar, który stwierdził, że gdyby nie było nadużyć, to partia demokratyczna osiągnęłaby pełne zwycięstwo.

Rewindykacja polskich jednostek morskich

GDYNIA (obsł. wł.). Dzięki intensywnej pracy Komisji Rewindykacyjnej, odzyskaliśmy znowu kilkadziesiąt jednostek morskich, które już są w drodze do kraju.

Rada gospodarcza i społeczna O.N.Z.

Niedawno wyjechał do Stanów Zjednoczonych min. Jan Stańczyk, aby zająć jedno z naczelnych stanowisk w Radzie Gospodarczej i Społecznej Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Czym jest ta Rada i jakie ma zadania?

Organizacja Narodów Zjednoczonych poza swą szeroko zakrojoną działalnością ściśle polityczną — wzięła pod swoją opiekę i kontrolę całokształt stosunków na świecie, które zostały nazwane w „Karcie Narodów Zjednoczonych „ogólnym terminem „agend specjalnych“.

Te „agendy specjalne“ obejmują wszystkie sprawy niepolityczne, które — jak wiemy — przekazane zostały Radom: Bezpieczeństwa i Powierniczej.

Są to sprawy, które podlegały Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz powstałej w czasie wojny UNRRA (United Nations Relief and Rehabilitation Administration) —

dalej F. O. N. (Food and Agriculture Organization) — która zajmuje się organizacją wyżywienia i sprawami rolnictwa.

W zakres kompetencji Rady Gospodarczej i Społecznej podpada także międzynarodowa organizacja finansów, stworzona na Konferencji w Bretton Woods, oraz cały szereg pokrewnych instytucji.

O. N. Z. dąży do wprowadzenia planowości do działalności tych instytucji i chce zapobiec temu, aby jedna nie wchodziła drugiej w drogę i aby nie wypełniano dwukrotnie tych samych funkcji.

Wszystkie te sprawy oddano pod najwyższy nadzór Generalnego Zgromadzenia, a jako organ wykonawczy utworzono Radę Gospodarczą i Społeczna.

Rada pomyślana jest jako organ centralny dla międzynarodowej współpracy gospodarczej i społecznej. Jest ona wyposażona w dostateczną władzę i środki, aby móc

sprostac swym obowiązkom i szczytnymi ambicjom jakie sobie postawiła

W skład Rady Społecznej i Gospodarczej wchodzi 18 członków, wybieranych przez Zgromadzenie Ogólne O. N. Z. S.A.P.

Opieka nad „królikami“ z Ravensbrücku

WARSZAWA (SAP). Z polecenia Prezesa Rady Ministrów Osóbki-Morawskiego powołano do życia komisję, mającą na celu zbadanie stanu zdrowia 61 pozostałych przy życiu kobiet, byłych więźniarek Ravensbrück — słynnych królików doświadczalnych.

Kobiety te zostały przewiezione do Gdańska, gdzie poddano je badaniom przez polskich i zagranicznych lekarzy. Następnie ocalałe ofiary „nauki“ niemieckiej skierowane zostaną do sanatorium. Chorymi zaopiekują się państwo — zapewniając im specjalną rentę.

Po zamachu w Boliwii

LONDYN (SAP). Komunikaty radiowe stolic Chili, Argentyny i Brazylii podały wiadomość, że rewolucja w Boliwii jest skończona. W stolicy Boliwii La Oaz i w całym kraju przywrócono został spokój.

Szefem nowoutworzonego rządu tymczasowego został b. przewodniczący boliwijskiego Sądu Najwyższego. Nowy rząd ogłosił, iż w najbliższym czasie przeprowadzone zostaną wybory wezwal ludność do powrotu do normalnej pracy i przestrzegania porządku. Wszelka komunikacja z Boliwią jest nadal przerwana.

Przeciw rządowi Franco

Odezwa K.C.Z.Z.

WARSZAWA (SAP). K. C. Z. Z. ogłasza następującą odezwę do świata pracy w Polsce w sprawie faszystowskich rządów Franco w Hiszpanii:

„Armie Zjednoczonych Demokracji Świata rozgromiły faszyzm w Niemczech, we Włoszech, w Japonii. Wyzwolone narody Europy i Azji przejęły władzę w swoje ręce, budując pokój i lepszą przyszłość dla swoich ludów. Tylko Hiszpania nie została jeszcze wyzwolona. Lud Hiszpanii, który pierwszy przyjął na siebie uderzenie hord faszystowskich, ciągle jeszcze broczy krwią. Lud Hiszpanii jednak nie złożył broni, wiedząc, że walcząc z faszystowskim reżimem Franco, walczy o wolność swego narodu i pokój całego świata.

Naród Polski i polski ruch zawodowy był zawsze i będzie u boku walczących mas pracujących Hiszpanii. Walka o Madryt była walką o Warszawę. Rok 1938 w Hiszpanii powtórzył się w roku 1939 w Polsce.

Wiemy, że walcząc z dyktaturą Franco, walczymy przeciwko próbom odrodzenia się faszystowskiego niebezpieczeństwa w Niemczech.

Zgodnie z uchwałą Światowej Federacji Związków Zawodowych, Komisja Centralna Związków Zawodowych w Polsce wzywa Was do zorganizowania wieców dla wyrażenia solidarności z walczącym ludem Hiszpanii. Domagajcie się zerwania stosunków dyplomatycznych z faszystowskim rządem gen. Franco.

Niech żyje legalny i konstytucyjny Rząd Republikańskiej Hiszpanii Józefa Girala.

Niech żyje braterstwo mas pracujących w walczącej Hiszpanii i Polski.

2 statki i 4 łodzie podwodn. zatone od wybuchu bomby atomowej

WASZYNGTON (obsł. wł.). Druga z kolei bomba w związku z doświadczeniami na morzu w pobliżu półwyspu Bikini została zrzucona z samolotu.

Siła wybuchu zatopiła dwa statki i cztery łodzie podwodne. Bomba wybuchła pod wodą.

Blizszych szczegółów na temat doświadczenia na razie brak.

Niech żyje sojusz ludów Hiszpanii i Polski.

Niech żyje solidarność hiszpańskich i polskich Związków Zawodowych.

Prezydent Truman podpisał ustawę o kontroli cen

WASZYNGTON (obsł. wł.). Prezydent Truman podpisał ustawę o kontroli cen.

Ustawa ta uchwalona poraz trzeci przez Kongres jest opracowana kompromisowo.

Depesze gratulacyjne do Ob. Premiera Osóbki - Morawskiego

WARSZAWA (SAP). Ob. Premier Osóbka-Morawski otrzymał z Paryża depezę następującej treści: „Jego Ekscelencja Edward Osóbka-Morawski, Prezes Rady Ministrów Warszawa.

„Gorące życzenia, które Pan przestał z okazji naszego święta narodowego i których byłem wyrazicielem wobec narodu francuskiego, specjalnie mnie wzruszyły. Składam moje serdeczne podziękowanie, zapewniając, iż rząd francuski nie będzie szczędził wysiłków, aby utrwalić fundament pokoju i zachować węzły głębokiej i starej przyjaźni, łączącej Francję z Polską.

Georges Bidault, Prezes Rządu Tymczasowego Republiki Francuskiej i Minister Spraw Zagranicznych.

WARSZAWA (SAP). Ob. Premier Osóbka-Morawski otrzymał z Sofii depezę następującej treści:

„Z okazji Święta Narodowego Rzeczypospolitej proszę Waszą Ekscelencję laskawie zarówno moją jak i Rządu Bułgarskiego szczerze pozdrowienie. Ściśle i nierozdzielnie związani ze swymi braćmi Polakami cały naród bułgarski łączy się w tym dniu z waszą radością, składając gorące życzenia szczęścia i pomyślności dla narodu polskiego“.

(—) Kamon Georgiew, Prezes Rady Bułgarskiej.

Z Bukaresztu ob. Premier otrzymał depezę następującej treści:

„Proszę Waszą Ekscelencję przyjąć laskawie ode mnie i od Rządu Rumuńskiego najgorętsze pozdrowienie z okazji Święta Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, zawierające jak najszczerze życzenia pomyślności dla zaprzyjaźnionego narodu polskiego“.

(—) Piotr Groza, Prezes Rady Ministrów.

Dziesiątki tysięcy osób zwiedza Pomorską Wystawę

BYDGOSZCZ (SAP). Frekwencja publiczności na Pomorskiej Wystawie Przemysłu, Rzemiosła i Handlu przerosła wszelkie oczekiwania. W ciągu ubiegłej niedzieli i poniedziałku wystawę zwiedziło kilkadziesiąt tysięcy osób. Rozmiar wystawy i

rozmach, z jakim urządzone zostały poszczególne stoiska, budzi podziw zwiedzających.

Njktóre z pawilonów zwracają uwagę swymi rozmiarami, inne oryginalną architekturą, inne wreszcie wdziękiem.

Ciekawy Raport

„New York Herald Tribune“ zamieszcza interesujące uwagi, które poniżej podajemy w streszczeniu.

Instytucja, nazywająca się Komitetem Międzynarodowym do Badania Zagadnień Europejskich, ogłosiła swój raport w sprawie Niemiec. Twierdzi on, że konkluzje swe opiera na oficjalnych dokumentach sojusznicznych i dokumentach znalezionych w Niemczech od czasu zwycięstwa. Pośród brytyjskich członków Komitetu (który podkreśla swoją pół-oficjalną pozycję), są: Sir William Beveridge, autor słynnego raportu o brytyjskich problemach społecznych oraz Lord Vansittart, długotrwały badacz problemów niemieckich.

Uderzającym rysem raportu jest stwierdzenie, iż mimo podboju, niemiecki potencjał wojskowy jest dziś większy niż w r. 1938. Dalej raport stwierdza, że podczas gdy Niemcy zniszczyły 15 milionów ludzi u swych sąsiadów (są to straty bezpośrednie; raport nie zawiera oszacowania strat pośrednich, wynikających z niekorzystnych zmian w liczbie zgonów i urodzin, spowodowanych przez Niemcy — uwaga red. ZAP-u), to same Niemcy wyszły z wojny z 7,5% przybytku ludnościowego. Według raportu, zdobyte dokumenty wykazują, iż w ostatniej chwili Hitler zmienił swój plan całkowitego zniszczenia Niemiec, zakładając odrodzenie hitlerizmu. Został on przekonany przez dra Alberta Speera, swego ministra uzbrojenia, że będzie to możliwe dzięki przerachowaniu się aliantów co do wielkości przemysłu, jaki wolno będzie mieć Niemcom, oraz dzięki nieporozumieniom politycznym między zwycięzcami, które zmniejszą jeszcze tę część, która ma być zniszczona. Raport utrzymuje również, że technicy i inni hitlerowcy uciekli do krajów neutralnych i już rozpoczęli skutecznie robienie planów ponownego wprowadzenia systemu hitlerowskiego.

Raport taki nie może być oczywiście przyjęty, bez dokładnego sprawdzenia źródeł. Lecz podkreśla on jedną oczywistą prawdę, która w poczuciu ufności, wywołanej zwycięstwem sojuszników, może być łatwo stracona z oczu. Wiemy na przykład, że straty ludnościowe krajów sąsiednich były znacznie większe niż w Niemczech, i że w pewnych wypadkach Hitler niemal osiągnął swój cel zniszczenia całej ludności. Wiemy również, że w czasie wojny Niemcy mieli żywność, podczas gdy ich sąsiedzi głodowali, że dzieci niemieckie były dobrze odżywione. Dopiero dziś zjawia się w Niemczech nędza, która była cechą charakterystyczną innych krajów w ciągu lat wojny. A nikt nie twierdzi, że denazifikacja Niemiec uczyniła poważne postępy.

Gdy Amerykanie protestują przeciw osobistym ofiarom, jakich się od nich żąda, jak np. trwanie poboru do wojska, coraz częściej słyszy się w użyciu argument, że „nie ma już sytuacji wyjątkowej“. Przeważa popularna i powszechna wiara, że stan wyjątkowy skończył się z chwilą, gdy zaprzestano strzelać do Berlina. Jeśli raport komitetu międzynarodowego uczyni coś w kierunku sprostowania tej fatalnej omyłki, zarówno tu, jak i w innych krajach sojusznicznych, to przysłuży się dobrej sprawie“.

Z.A.P.

RYTM KUJAW

Z pow. włocławskiego

CHOCEN.

NA II TURNUS. Staraniem zarządu RTPD. w Choceniu z dniem 5-go sierpnia rb. rozpocznie się II turnus kolonii letnich dla dzieci. Na turnus ten przybędzie 155 dzieci. Zbiórka dzieci o godz. 9 w szkole powszechnej Nr. 7. (md.).

SMÓLNIK.

6 SIERPANIA. Na II turnus kolonii letnich w Smólniku przybędzie 200 dzieci. Turnus ten rozpoczyna się w dniu 6 sierpnia rb. Zbiórka dzieci w szkole powszechnej Nr. 4.

Ogółem w miesiącu sierpniu rb. na kolonie RTPD. wyjedzie 520 dzieci. (md.).

SZPETAL DOLNY.

NA II-gi TURNUS.

Dnia 2 sierpnia rb. w Szpetalu Dolnym rozpoczyna się wczasy II-go turnusu w liczbie 115 dzieci.

Zarząd RTPD. w dniu tym wyznaczył zbiórkę dla dzieci o godz. 9-tej rano w szkole Nr. 12. (md.).

WIENIEC.

USIŁOWANIE. Tadeusz Kiejnec, zam. w Wieńcu, pow. włocławskiego, dnia 5 lipca rb. zapalał wielkim afektem do 14-letniej Haliny Ptasieńskiej.

Ze względu na silny opór, czynu swego nie dokonał. Niebawem stanie przed Sądem Okręgowym, gdzie otrzymany wyrok, ochłodzi zapal. (md.).

BONIEWO.

DO SĄDU SPECJALNEGO. Lidia Stolarska, była kierowniczka szkoły powszechnej w Boniewie, powiatu włocławskiego, złożyła wniosek do Sądu Grodzkiego o rehabilitację.

Sąd wniosek odrzucił, pozbawił Stolarską wszelkich praw, postanowił osadzić ją w miejscu odosobnienia (obozu), poddać przymusowej pracy i orzekł konfiskatę majątku.

Ponadto Sąd przesłał protokół w sprawie Stolarskiej do Sądu Specjalnego.

Świadkowie oskarżenia: H. Stolarski, J. Kudliński, K. Zborowski, M. Kostrzewa, J. Fajer, J. Kostrzewa, W. Morawska, J. Karnikowska i M. Kędziarska. (md.).

PIOTRKÓW KUJAWSKI.

PRZYJACIEL OKUPANTÓW. Julian Górczyński, podczas okupacji niemieckiej, zamieszkiwał we wsi Szewce, powiatu nieszawskiego.

Górczyński ze wszystkimi „volksdeuschami“ jak również żandarmami, utrzymywał przyjacielskie stosunki. Często robił wrogom przyjęcia u siebie. Imponowali mu zbrodniarze. Wiedział dobrze jak w 1939 roku masowo rozstrzelali tam Polaków, a chłopów wysiedlali i wywozili do obozów koncentracyjnych.

I wszystko by się ukryło, gdyby nie fakt, że Górczyński postarał się, ażeby sąsiada Lisickiego usunąć z gospodarstwa. Wraz z Lisickim wysiedlono również kilkanaście innych rodzin gospodarskich.

Poza żandarmami i członkami SA w tym pochodzie kroczył również ten, który się przyczynił do wysiedlania. Szedł uśmiechnięty i rozradowany.

W parę dni po tym fakcie w dowód „lojalności“ do morderców Narodu Polskiego, otrzymał gospodarstwo Lisickiego i zaliczony został do tak zwanej grupy „Leistungspole“.

Górczyński wkrótce stanie przed Sądem Specjalnym, który wymierzy mu sprawiedliwą karę. (md.).

Z pow. nieszawskiego

PIOTRKÓW PODUCHOWNY.

Obraza Prezydenta Krajowej Rady Narodowej, Jan Jankowski, zam. w Bydgoszczy, dnia 19 marca rb. w Piotrkowie Poduchownym, powiatu nieszawskiego, pod adresem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej użył wyrazów, uwłaczających Jego czci.

Ponadto w Piotrkowie Kujawskim przywłaszczył na szkodę Janiny Socha mięso i słoninę, wartości około 500 zł.

Wkrótce stanie przed Sądem Okręgowym we Włocławku. (md.).

CIECHOCINEK.

DOM WYPOCZYNKOWY. Na tujejszym terenie odbyła się uroczystość poświęcenia Spółdzielczego Domu Wypoczynkowego Pracowników Prezydium Rady Ministrów.

Otwarcia dokonał prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego ob. Niedwodniczański w asyście dyr. Hajduka i władz miejskich. (md.).

PODWIECZOREK PRZY MIKROFONIE. Dnia 28 bm. w kawiarni „Europa“ transmitowany był w programie ogólnopolskim „podwieczorek przy mikrofonie“ z udziałem zdrojowej orkiestry jazzowej i solistów Klary Kauczanki, Zenona Jarugi i zespołu rewellersów.

Dochód przeznaczony został na Społeczny Komitet Radiofonizacji Pomorza. (md.).

GIMNAZJUM PAŃSTWOWE. Kurator Okręgu Szkolnego Pomorskiego, ob. dr Skopowski przy wydatnej pomocy władz samorządowych, partii politycznych i społeczeństwa m. Ciechocinka, postanowił otworzyć nowe gimnazjum państwowe.

Gimnazjum miścić się będzie w nowoczesnym „Domu Millera“ znanym z komfortu i najnowszych urządzeń technicznych.

Przy gimnazjum będzie urządzony internat, w którym przebywać będzie młodzież potrzebująca kuracji. Młodzież korzystając będzie ze specjalnych zabiegów leczniczych i z kąpieli. (md.).

Z pow. lipnowskiego

LEN WIELKI.

LEPSZY GOŚĆ. Modest Podolski, zam. w Dobrzyniu nad Wisłą, pow. lipnowskiego, dnia 27 maja rb. w Leniu Wielkim, gm. Chalin, na szkodę Stanisława Sztupeckiego przywłaszczył sobie sumę 16.520 złotych.

Wkrótce stanie przed Sądem Okr. we Włocławku. (md.).

Inowrocław

NA „GOŚCINNE WYSTĘPY“. Do Inowrocławia przybyła szajka złodziejska na gościnne występy. Okradli oni piekarnię Wyduby, a następnie zamierzali okraść skład rzeźniczy Kantowskiego.

Jednego z „gości“ przytrzymano w restauracji „Pod Lwem“. Po dokonanej rewizji, znaleziono przy oprysku 20.000 zł. (md.).

KOMISJA SPECJALNA DZIAŁA. Na terenie miasta Inowrocławia, komisja specjalna prowadziła szereg inspekcji w wyniku których zamknięto: aptekę „Pod Lwem“ i 2 restauracje. Właściciele zakładów oddano do dyspozycji władz. (md.).

BIAŁE—BŁOTA.

PSZCZELARSKO - OGRODNICZE

Na terenie tujejszym w dalszym ciągu czynne jest Gimnazjum Pszczelarsko Ogrodnicze. System nauki skrócony. (md.).

PAKOŚĆ.

SILNA BURZA. Na terenie Pakości przeszła silna burza powodując uszkodzenie transformatora sieci elektrycznej, wskutek czego Inowrocław pozbawiony został na jedną dobę prądu. (md.).

SOLEC KUJAWSKI.

WIELKIE WARSZTATY SAMOCHODOWE. Dnia 2 sierpnia rb. na tujejszym terenie odbędzie się uroczyste poświęcenie wielkich warsztatów samochodowych.

Na otwarcie i poświęcenie warsztatów przybędzie premier Rządu Jedności Narodowej ob. Osóbka-Morawski i minister komunikacji ob. inż. Rabanowski.

Członkowie rządu przy tej sposobności zatrzymają się również w Bydgoszczy i zwiedzą Wystawę. (md.).

Piękny czyn!

Kierownictwo Gminnej Szkoły Rolniczej w Borzynie, gm. Pyszkowo przysłało niespodziewanie do PCK w Włocławku 300 kg kapusty tytułem ofiary. Kapustę przywieźli swymi końmi obywatele m. Włocławka Władysław Strzykowski i Walenty Urbański, którzy powrócili z akcji żniwnej i otrzymali jaknajlepsze świadectwo swej pracy kilkudniowej.

Polski Czerwony Krzyż dziękuje tą drogą Szkole Rolniczej w Borzynie za tę niespodziewaną ofiarę i obywatelom, którzy kapustę przywieźli.

**Czytajcie
Gazetę Kujawską**

Setna rocznica żeglugi wiślanej

Przypada w roku bieżącym

W roku bieżącym przypada setna rocznica uruchomienia na Wiśle regularnej żeglugi parowej, której inicjatorem był Andrzej hr. Zamoyski. Zasłużył się on dobrze krajowi przez zrealizowanie szeroko zakreślonego planu linii komunikacyjnych i przez przyczynienie się do założenia szeregu przedsiębiorstw przemysłowych.

INŻYNIEROWIE FRANCUSCY

Wobec braku w kraju fachowców-żeglarzy Zamoyski zwrócił się do inżyniera francuskiego Edwarda Guibert, który do spółki z inż. Gache zobowiązał się do uruchomienia żeglugi na Wiśle, Narwi, Bugu, Wieprzu i Pilicy przy pomocy statków parowych.

UMOWA

W dniu 4 września 1846 r. została podpisana umowa między Francuza-

mi, a administracją Królestwa Polskiego, na mocy której Francuzi zobowiązali się uruchomić żeglugę na wspomnianych rzekach.

Umowa podpisana została na 10 lat, przyczem czysty dochód zabierali Francuzi.

Spółka francuska otrzymała prawo przewożenia na swych statkach zarówno pasażerów jak i towary.

PIERWSZE SKUTKI

W r. 1847 inż. Guibert sprowadził z Francji dwa parowce — pasażerski, który otrzymał nazwę „Wisła“ i holownik nazwany „Książę Warszawski“. Na próbach „Wisła“ przebyła z prądem 3 km w ciągu 11 min., a pod prąd tę samą przestrzeń w ciągu 15 minut.

Statki te rozpoczęły regularne po-

dróżę na Wiśle od Warszawy do b. granicy pruskiej.

TOW. ŻEGLUGI PAROWEJ

W kwietniu 1848 r. Zamoyski zawiązuje Towarzystwo Żeglugi Parowej, oparte w całości o kapitały polskie. Towarzystwo rozwija się pomyślnie, w r. 1852 w Warszawie na Solcu zakłada własną stocznice, budującą statki do których jedynie maszyny sprowadzane są z zagranicy. Na stoczni tej wybudowano m. in. 2 luksusowe statki pasażerskie „Płock“ i „Włocławek“, które jakością wykonania przewyższyły identyczne jednostki budowane na stoczniach zagranicznych.

W tymże roku 1852 spółka spona całkowicie inż. Guibert, tak, że Towarzystwo składa się wyłącznie z udziałowców Polaków. W r. 1853 Towarzystwo rozporządza taborem, składającym się z 9 parowców pasażerskich i 20 galarów towarowych.

PIERWSZA SZKOŁA ŻEGLARSKA

Większość fachowców, pracujących na liniach żeglugowych Towa-

rzystwa była cudzoziemcami. Aby uniezależnić się od nich Towarzystwo założyło własną szkołę żeglarską, gdzie młodzież po ukończeniu szkoły realnej mogła kształcić się w zawodzie żeglarskim, zarówno teoretycznie, jak i praktycznie.

PORT W WARSZAWIE

W związku z rozwojem żeglugi na Wiśle wyłoniło się zagadnienie budowy portu. Port projektowano wybudować na Pradze, na przestrzeni 80 ha. Rozmiary portu były obliczone na przyjęcie kilkuset statków rzecznych. Dla uniknięcia zamulenia projekt przewidywał przemywanie go wodą doprowadzoną specjalnym kanałem z rzeki Świder.

Inwestycję tę miał finansować Bank Polski. Wybuch powstania styczniowego zakończył działalność Towarzystwa i pogrzebał projektowane plany.

S.A.P.

Kronika

DYŻURY APTEK: Dziś na 3-go Maja 16 W TEATRZE Ziemi Kujawskiej nieczynny	Dzisiaj WTOREK 30 LIPCA Rufina i Julity	Kalendarzyk słowiański Ubysława Słońce: wschód o godzinie 3.52 zachód o godzinie 19.32
---	---	--

KARETKA POGOTOWIA RATUNKOWEGO PCK Włocławek. W godzinach biurowych: Centrala PCK, Piłsa XI Nr. 8, tel. 13-32. W godzinach pozabiurowych i w nocy: Dom Noclegowy PCK, Przedmiejska 1, tel. 15-41. Lek. dyż. dr Adamiec, ul. Cyganka 10.

W literku

Amnestia

W strefie amerykańskiej gen. Mac Clay zgodził się na amnestię hitlerowców do lat 28 z wyjątkiem oskarżonych o zbrodnie.

General Mac Clay miał ciekawą kwestię; chodziło o dekret głoszący amnestię młodych hitlerowców — lat 28... General się zgodził i dał się uprosić...

Wkrótce więc wyjdzie na świat cała banda, będzie hitlerowską szerzyć propagandę...

Podziwiam tym razem general Mac Claya, że z tych hitlerowców pokój chce wykleić...

Agapit.

OSOBISTE.

W środę, dnia 24 lipca, w parafii św. Jana w Włocławku ks. Kaik pobłogosławił związek małżeński panny Aliny Kierkowskiej z podprokuratorem Sądu Okręgowego we Włocławku Henrykiem Wiśniewskim.

Młodej parze składa Redakcja życzenia szczęścia na nowej drodze życia.

REJESTRACJA POMORDOWANYCH DZIAŁACZY P.Z.Z.

Polski Związek Zachodni przystąpił do rejestracji pomordowanych przez okupanta członków przedwojennych, celem przyjęcia z pomocą wdowom i sierotom po pomordowanych.

W związku z tym Zarząd Obwodu Polskiego Związku Zachodniego we Włocławku, ul. Cyganka 18, prosi wszystkie wdowy i sieroty po przedwojennych członkach organizacji, pomordowanych przez Niemców, o natychmiastowe zgłoszenie się do Sekretariatu dla wypełnienia kwestionariusza statystycznego. Zgłoszenia przyjmowane będą do dnia 10 sierpnia rb. włącznie.

NIE POMAGAĆ NIEMCOM!

Polski Związek Zachodni we Włocławku dowiaduje się, że poszczególni obywatele Włocławka i powiatu włocławskiego otrzymują od Niemców z Rzeszy pisma, w których oni zwracają się o przysłanie zaświadczenia, że nie wzbogacili się meblami polskimi, że nie należeli do partii hitlerowskiej, że byli przyjaźnie usposobieni względem Polaków itd.

Akcja ta, to umyślnie szukanie dowodów wybielenia narodu niemieckiego, to wyraźna chęć odgraniczenia się od katów z Oświęcimia, Majdanka, Treblinki i innych obozów śmierci. Nie pomagajmy im w ucieczce przed sprawiedliwością! Każdy Polak przesyła tego rodzaju list natychmiast do P.Z.Z. we Włocławku, ul. Cyganka 18, gdzie będzie odpowiednio wykorzystany.

ULGI KOLEJOWE.

Staraniem Związków Zawodowych robotnicy i pracownicy umysłowi, zatrudnieni w czynnej pracy na okres do dnia 31 października rb. otrzymają jednorazową 50% zniżkę kolejową bez ograniczenia odległości. Dotyczy to tych, którzy nie brali urlopów i z różnych powodów nie mogli dostać przydziału w domach wypoczynkowych.

Związkom Zawodowym przyznało to po długo trwałych staraniach Ministerstwo Komunikacji.

Zaświadczenia ulgowe będą wydawane przez Okręgowe Komisje Zw. Zaw. i Powiatowej Rady Zw. Zaw. raz w roku.

Ulgi przejazdowe wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia rb. i nie rozciągają się na członków rodziny.

(md.).

WALNE ROCZNE ZEBRANIE ZRZESZENIA WŁAŚCICIELI NIEMUCHOMOŚCI WE WŁOCŁAWKU.

W niedzielę 25 sierpnia o godz. 16 w sali Rady Związków Zawodowych, ul. Słowackiego 1a, odbędzie się roczne zebranie członków Zrzeszenia Właścicieli Nieruchomości we Włocławku z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie i wybór przewodniczącego, 2. Powołanie asesora i sekretarza, 3. Sprawozdanie Zarządu: a) ogólne, b) skarbnika, c) referaty, 4. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, 5. Dyskusja i sprawa absolutorium, 6. Uchwalenie preliminarza budżetowego na r. 1947, 7. Wybory władz: a) Zarządu, b) Komisji Rewizyjnej, c) Sądu Polubowengo, 8. Wolne wnioski.

Prawo udziału w zebraniu mają tylko ci właściciele nieruchomości, którzy przed zebraniem podpiszą w sekretariacie deklarację członkowskie i otrzymają karty wstępu.

Sekretariat czynny w poniedziałki, środy i piątki od godz. 17 do 19-tej.

TRAGICZNY STRZAŁ.

Tadeusz Radwański, zam. we Włocławku, dnia 18 lutego rb. pełniąc funkcję zastępcy komendanta Straży Ochronnej, na terenie fabryki Celulozy i Papieru, zauważył Jerzego Rzędkowskiego niosącego papier.

Rzędkowski widząc, że jest spostrzeżony, rzucił się do ucieczki. Radwański pobiegł za nim i mając go na parę kroków przed sobą, zrobił użytek z karabinu, oddając do uciekającego strzał.

Rzędkowski trafiony padł. Kula przebiła tętnicę podobojczykową i ze względu na obfite wykrwawienie — zmarł.

Radwański wkrótce stanie przed Sądem Okręgowym we Włocławku.

(md.).

ZREHABILITOWANI.

Kalixt i Joanna Białkowscy złożyli do Sądu Grodzkiego wnioski o rehabilitację. Sąd zrehabilitował Białkowskich, jednakże pozbawił ich wszelkich praw na okres 2 lat. Białkowscy solidarnie zasądzeni zostali na grzywnę po tysiąc zł.

Świadcami w tej sprawie byli: Konstanty Troczyński, Zofia Obiała, Ignacy Wasilewicz, Halina Bromerkowska, Stanisław Janczewski, Helena Stasiak, Marianna Zuchowska i Mieczysława Królikowska.

(md.).

„ZREHABILITOWANY“.

Czesław Orchowski, kierownik dróg bitych jednej z firm, złożył wniosek do Sądu Grodzkiego o rehabilitację. Po złożeniu zeznań przez świadków, Sąd wniosek odrzucił, pozbawił Orchowskiego wszelkich praw na zawsze oraz orzekł umieszczenie go na czas nieograniczony do miejsca odosobnienia (obozu).

Ponadto protokół sądowy Orchowskiego przesłany zostanie do Sądu Specjalnego.

Świadcami oskarżenia byli: Jan Kaźmierczak, Franciszek Pszczółkowski, Tadeusz Gostyński i Henryk Zaborowski.

Świadcami odwodowi: Józefa Biernacka, Stanisława Bukowska, Józefa Bakala, Longina Cieślińska i Jan Jakubowski.

(md.).

Kącik dla gospodyń

V. SUSZONE MIĘSO.

(Armours dried mutton. Industria Argentina). Jest to suszona tłusta baranina. Waga puski 6 lbs = 2,72 kg. Przed suszeniem mięso zostało ugotowane i rozdrobnione. Zawartość tłuszczu deklarowana jest na 40% w suchym produkcie. Mięso suszone posiada wszystkie cechy mięsa gotowanego.

Sposób użycia.

Na 1 część wagową suszonego mięsa należy dodać 60 g wody. Porcja ta odpowiada 100 g świeżego mięsa bez kości.

Po zalaniu wodą mięso należy zaraz użyć, ponieważ suszone mięso z wodą jest również trudne do przechowywania jak mięso świeże.

Z mięsa suszonego można przyrządzić różne potrawy: zupę, kotlety, klops, farsz do pierogów lub spożyć je jako mięso gotowane.

1. Zupa porcja pół litra.

Do 0,75 litra wody dodać włoszczyzny, osolić, zagotować, po czym gotować przez 10 lub 15 minut (zależnie od ilości porcji zupy), włożyć suszone mięso i ew. dodatki, gotować 1/2 godziny, lub nieco dłużej, aż dodatki będą miękkie. Można przyrządzić zupę ziemniaczaną, dodając odpowiednią ilość ziemniaków, krupnik, dodając jeszcze kaszę. Zamiast kaszy dodając ogórek kiszony lub kapustę, otrzymamy zupę ogórkową i kapuśniak.

2. Mięso gotowane.

Z 40 g. suszonego mięsa dodać 100 g. gorącej wody, osolić, przyprawić korzeniami, czosnkiem i gotować 1/2—1 godz. Podać z ziemniakami lub jarzyną.

3. Kotlety, klops i farsz do pierogów.

Do porcji suszonego mięsa dodać zimnej wody, licząc na 1 część wag. mięsa 1,5 cz. wody, pozostawić w chłodnym miejscu na 1,5—2 godzin aż suszone mięso znacznie wchłaniać wodę, potem zmielić, osolić, przyprawić i użyć do odpowiedniej potrawy.

Najsmaczniejszą potrawą z suszonego mięsa jest zupa. Ze względu na duże opakowanie (6 lbs) artykuł ten nadaje się do zbiorowego żywienia (stołówki), a ponieważ można bardzo szybko przyrządzić z niego potrawy, również do żywienia obozowego.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK.

Zofia Wingsz, zam. we Włocławku przy ul. Kościuszki 24, udała się do lasu przy stacji kolejki wąskotorowej w Falbance na grzyby. Wingsz poszukując grzybów nie zauważyła leżącego granatu, który po nadepnięciu eksplodował.

Ranne dziecko czołgało się jeszcze kilkanaście metrów lecz z powodu silnego krwawienia zmarło.

Zwłoki dziecka przewieziono do kostnicy szpitala św. Antoniego we Włocławku.

(md.).

AMATORKA KWIATÓW I DROBIU.

Maria Olszewska, zam. na Cygance, mimo podeszłego wieku zakochała się bardzo, a że akurat przypadła imieniny „narzeczonego“, udała się do parku miejskiego i tam zrobiła bukiet z róż.

Bukiet był piękny i drogocenny, wartości do półtora tysiąca zł. Obecnie stanęła przed Sądem Grodzkim, który zaaplikował niewieście 6 miesięcy więzienia.

Z oskarżenia za kradzież kury po pijanemu — 3 miesiące więzienia.

(md.).

ŚWIADCZENIA LOKATORÓW.

Miejska Rada Narodowa m. Włocławka 19 czerwca r. b. uchwaliła, że lokatorzy domów zarządzanych obecnie przez Zarząd Miejski, poza komornym zasadniczym z września 1939 r. obowiązani są pokrywać następujące świadczenia związane z utrzymaniem nieruchomości: za wodę, kanalizację, za wycier kominów, 10% komornego za administrację, za wynagrodzenie dozorczy, za wywóz śmieci i nieczystości i drobny remont.

Remonty kapitalne obciążać będą lokatorów w 50% i mogą być rozkładane na raty. Zwrot wydatków na pokrycie świadczeń będzie co miesiąc rozdzielany i pobierany proporcjonalnie do wysokości komornego z 1939 r.

Za lokale użytkowe (handlowe, przemysłowe i t. p.) pobierać się będzie poza komornym w wysokości dziesięciokrotnej z września 1939 r. dodatkowo świadczenia jak wyżej od lokali mieszkalnych, obliczone w stosunku do komornego zasadniczego z września 1939 r.

(K.).

Podziękowanie

Za okazane współczucie i udział w smutnych obrzędach pogrzebowych

ś. † p.

Kazimierza Migockiego

składają staropolskie „Bóg zapłać“ i serdeczne podziękowanie wszystkim uczestnikom, a w szczególności Związkowi Zaw. Prac. Sądowych i Prokuratorów Okr. Włocławskiego, Zrzeszeniu Pracowników Demokratów i Mili-cji Obywatelskiej we Włocławku Nieutuleni w głębokim żalu

Żona, syn i rodzina

Ogłoszenia drobne

WYDZIERZAWIĘ gospodarstwo 20-morgowe. Budynki i ziemia bardzo dobra. Bez inwentarza. Nadaje się na ogrodnictwo. Wiadomość: Włocławek, ul. 3-go Maja 21 w firmie „Oaza“.

Z POWODU złego stanu zdrowia wydzierzawię piekarnię dobrze prosperującą — Kazimierz Galezak, Miła 17.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 10 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokość, 1 spacja po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Admin. odp. 10 zł. E-12623 PRENUMERATA MIESIĘCZNA 60 zł., z przesyłką pocztową 70 zł.

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 11-26. Naczelny Redaktor: CZ. ANDRZEJKOWICZ Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świątecznych. Maszynopisów nie zwraca się. WYDAWCA: POWIATOWA RADA NARODOWA WE WŁOCŁAWKU. DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4. Odpowiedz. za pismo Kolegium Redakcyjne.